تهدید کرونا و فرصت جهش تولید

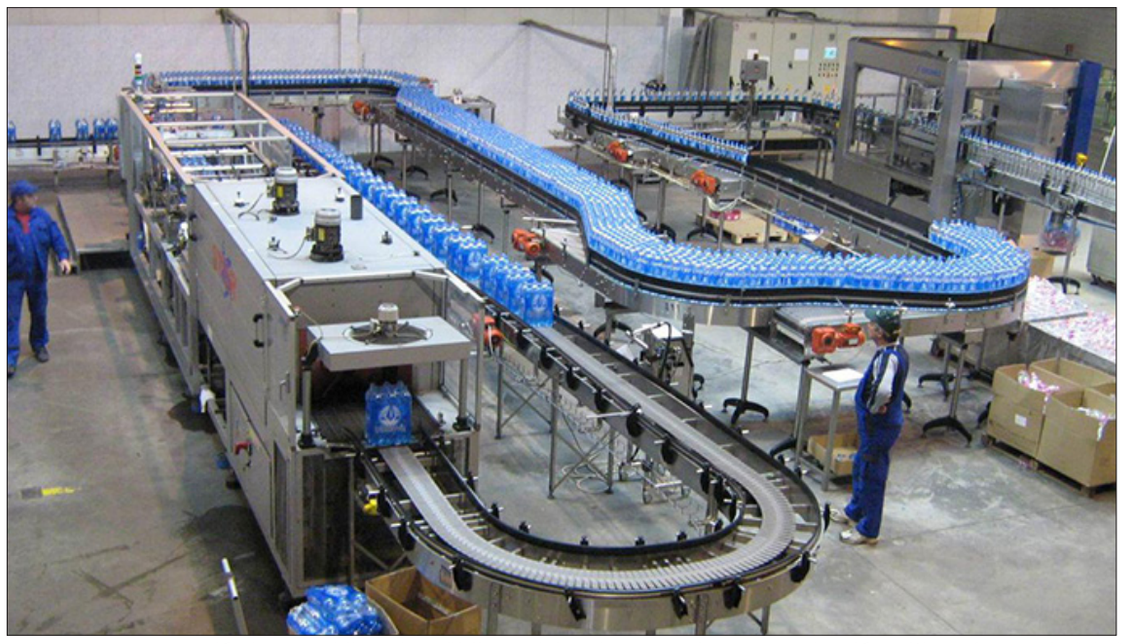

سپهرغرب، گروه اقتصادی: می‌توان امیدوار بود که موقعیت خاص ایجادشده ناشی از شیوع ویروس کرونا، تلنگر خوبی باشد برای برداشتن گام‌های عملی مردم و مسئولین در راستای تبدیل این تهدید به فرصتی بی‌بدیل در جهت ارتقای فرهنگ اتکا به توان داخلی و امکان همیشگی تبدیل تهدیدات به فرصت‌ها با توجه به اصل راهبردی «ما می‌توانیم»، که ان‌شاءالله با نمود عینی یافتن شعار «جهش تولید» در سال جاری و سال‌های پیش‌رو محقق خواهد شد.

بازتاب رسانه‌ای بیماری کرونا بیشتر از زاویه‌ی بهداشتی آن صورت گرفته، درحالی‌که این مسئله دارای ماهیتی چندبعدی بوده و خواه‌ناخواه تبعات گسترده‌ی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی آن دامن‌گیر کشور خواهد شد. از آنجاکه رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام نوروزی سال ۱۳۹۹ بار دیگر بر ضرورت توجه به رونق تولید تأکید فرموده و سال پیش‌رو را سال «جهش تولید» نامگذاری نمودند، در این مقال برآنیم تا از نظرگاه اقتصادی و اجتماعی به واکاوی پیامدهای شیوع بیماری کرونا پرداخته و با در نظر گرفتن تهدیدات ایجاد شده برخی از فرصت‌های پیش رو را نیز با تأکید بر روی شعار رونق تولید مورد مداقه قرار دهیم.

در ابتدا باید متذکر شد که با وجود زحمات فراوان ستاد ملی مبارزه با کرونا عمده تصمیمات این ستاد بخاطر غلبه وجه درمانی و بهداشتی در ترکیب آن، بر ابعاد بهداشتی و درمانی متمرکز بوده و سایر وجوه ماجرا، در سطح کلان تصمیم‌گیری تا حدودی مغفول واقع‌شده است. از آنجاکه اقتضای تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی، چابکی و سرعت‌عمل و هماهنگی در همه سطوح و شئون حکومتی بوده و سازوکار دیوان‌سالاری معمول جوابگوی شرایط اضطراری نیست[۱]، ارتقای سطح این ستاد و گسترش دامنه اختیارات آن بطوریکه کلیه تصمیمات بویژه تصمیمات اقتصادی و اجتماعی اخذ شده برای تمامی دستگاه‌ها و نهادها لازم الاتباع باشد، لازمه خنثی‌سازی تهدیدات بوجود آمده و تبدیل آن‌ها به فرصت می‌باشد.

متأثر از ورود این ویروس خواسته یا ناخواسته بخش بزرگی از رشد اقتصادی کشور دچار ضرر و زیان‌هایی شده است[۲] بازار کالاهای صادراتی درنتیجه هراس مصرف‌کنندگان کشورهای هدف و بسته شدن مرزها آسیب دیده و یکی از معدود راه‌های تنفسی اقتصاد کشور در شرایط تحریمی را مختل کرده است؛ صنعت گردشگری داخلی و خارجی که یکی از موتورهای اشتغال در دوران تحریم بوده است، عملاً فلج شده و بسیاری از کنشگران اقتصادی از انجام تعهدات خود قاصرند؛ کاهش قیمت نفت و کاهش واردات نفت چین که اصلی‌ترین خریدار نفت ایران در زمانه تحریم محسوب می‌شد و... همگی بخشی از تهدیدات کرونا برای اقتصاد ایران را شکل می‌دهند؛ اما در کنار تمامی این تهدیدات، می‌توان با برنامه‌ریزی صحیح بخشی از این تهدیدات را به فرصت تبدیل کرد و در راستای رونق‌گیری تولید به کار بست؛ در ادامه به صورت اجمالی به این مبحث پرداخته و پیشنهاداتی ارائه خواهد شد.

۱- توسعه‌ی فرهنگ همدلی و همکاری برای رفع تهدیدات ملی

معمولاً در مقاطع بحرانی، به دلیل درگیر شدن تمامی طبقات و اقشار جامعه، حس همدلی و همبستگی در مواجهه با دشمن مشترک تقویت شده و روح اتحاد در کالبد تک تک افراد جامعه دمیده می‌شود. تجلی این وفاق اجتماعی را می‌توان در تکاپوی همدلانه گروه‌های مختلف اجتماع از مردم عادی، مالکان مراکز تجاری، موجرین و خیرین گرفته تا داوطلبان جهادی به نظاره نشست که با روحیه‌ی ایثارگری و ترجیح مصالح جمعی بر منافع فردی، بدون چشم داشت مادی، کمک‌رسانی، همکاری و همدلی را وجهه‌ی همت خود قرار می‌دهند. ظهور عمومی این جلوه‌های والای انسانی که اغلب در مواقع بروز تهدیدات جمعی میسر می‌شود و از ویژگی‌های مطلوب ایرانیان است زمینه بسط و کانالیزه کردن این فرهنگ و این قسم از روحیه همکاری جمعی را در شئون دیگری از بایسته‌های اجتماعی بویژه در بحث توجه به نیاز کشور و مردم به تقویت اقتصاد از راه عزم ملی برای ایجاد جهش در تولید و حمایت از کالای ایرانی فراهم کرده است.

۲- صرفه‌جویی

بهره‌وری کاری در کشور بسیار پایین است. بطوریکه بر اساس آمار اعلام‌شده، ساعت کار مفید روزانه در بخش صنعت حدود ۲,۵ ساعت و در ادارات دولتی کمتر از ۱ ساعت است[۳]. این اعداد از ماهیت مصرفی شاغلین حکایت دارد. به این معنی که مصرف افراد بیشتر از تولید آن‌هاست و خلأ موجود، در سطح کلان توسط درآمد ناشی از فروش نفت پر می‌شود. لذا کاهش ساعت کاری حداقل در بخش‌های غیرمولد و ناکارآمد باعث بالاتر رفتن بهره‌وری و صرفه‌جویی در مصرف انرژی می‌شود؛ همچنین در این ایام به دلیل کم شدن ترددها، مصرف بنزین حدود ۱۲ درصد افت را تجربه کرده است[۴]. از دیگر فرصت‌های صرفه جویی که کرونا در کشور فراهم کرده است، می‌توان به لغو همایش‌های غیر ضروری اشاره کرد. در پس لغو و تعطیلی بسیاری از برنامه‌های جمعی آخر سال، فرصت کاهش هزینه‌های زائد دولت و بخش‌های حاکمیتی در انتهای سال، نهفته است. به عنوان مثال، در بودجه سال ۹۷، ۳۷۰۰ همایش دولتی با هزینه تخمینی جمعاً ۲۰۱ میلیارد تومان پیش بینی شده بود[۵] که در سال ۹۸ نیز شرایط مشابهی وجود داشت. دستگاه‌هاو ارگان‌های وابسته به بودجه عمومی معمولاً در هزینه کرد منابع خود احتیاط کرده و از ترس مواجه شدن با کسری بودجه، برگزاری مراسم این چنینی به ایام پایانی سال موکول می‌شود؛ شیوع کرونا، بسیاری از این مراسم غیرضروری را در سال ۹۸ لغو و از مقادیر زیادی اسراف بیت‌المال جلوگیری کرد. می‌توان از عواید حاصل از این صرفه‌جویی‌ها و کاهش مصرف‌ها در جهت جبران بخشی از صدمات ایجادشده به واحدهای تولیدی استفاده کرد.

۳- استفاده از آزادکاری

آزادکاری به معنی انجام خدمات برای کارفرماهای مختلف بدون داشتن تعهد درازمدت و تمام وقتِ برای کارفرمایی خاص است. آزاد کاران معمولاً از تخصص و توان فنی بالایی برای ارائه‌ی خدمات برخوردارند. خدماتی که گستره‌ی وسیعی از فعالیت‌ها را در برمی‌گیرد. از طراحی و ارائه خدمات محاسبات مهندسی گرفته تا مشاوره‌های روانشناسی، حقوقی، بازاریابی، پزشکی و ...

برای پی بردن به سهم این شیوه از اشتغال در اقتصاد آمریکا کافی است به برخی آمارهای مورد استناد نشریه‌ی اقتصادی فوربس، توجه کنیم[۶].

- رقمی بالغ‌بر ۱۰۰۰ میلیارد دلار که نزدیک به ۵درصد تولید ناخالص داخلی کشور آمریکا را تشکیل می‌دهد، از طریق صنعت آزادکاری ایجاد می‌شود. این رقم بالاتر از فعالیت‌هایی مانند ساخت‌وساز و حمل‌ونقل است.
- حدود ۵۷ میلیون آمریکایی در این صنعت فعالیت می‌کنند.
- ۴۶ درصد از آزاد کاران اذعان دارند که به دلیل محدودیت‌های شخصی، قادر به کار با کارفرمایان به شکل سنتی نیستند و از این روش به دلیل انعطاف آن در تطبیق با سبک زندگی موردنظر خود، استفاده می‌کنند.

بر اساس آمار منتشرشده توسط مرکز آمار ایران، حدود ۳۸ درصد از بیکاران را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند[۷]. این سونامی بیکاری، به دلیل تناسب نداشتن مهارت‌های دانش‌آموختگان نظام آموزش عالی با تقاضای بازار کار در داخل است. با عنایت به توسعه‌ی اینترنت و فراهم بودن پلتفرم‌های ارائه‌ی خدمات در بستر وب یا تلفن همراه، زمینه‌ی خوبی برای صادرات خدمات فنی و مهندسی در این حوزه وجود دارد. خانه‌نشینی میلیون‌ها دانشجو و فارغ‌التحصیل به بهانه‌ی بیماری کرونا، می‌تواند فرصت مناسبی برای آشنا شدن آن‌ها با این شیوه فعالیت باشد و چه‌بسا دریچه‌ای رو به استفاده از پتانسیل بالای کشور در زمینه‌ی نیروی انسانی جوان و تحصیل‌کرده بگشاید.

۴- تقویت رویکرد درونزایی در اقتصاد ملی

شیوع بیماری کرونا می‌تواند به دلایل متعددی موجب ترویج رویکرد درونزایی اقتصادی و توجه به تولیدات داخلی شود. رویکردی که در سال‌های قبل به دلیل حاکم شدن رویکرد برون‌زایی در بخشی از مسئولین و نیز بخش‌هایی ازجامعه رو به افول رفته بود. هر چند پیروزی‌های جبهه مقاومت، حماسه تشییع سردار سلیمانی و ناکامی گفتمان غربگرایی در اقتصاد و سیاست خارجی ازجمله عواملی بوده‌اند که تا حد زیادی به تفوق گفتمان برون‌زایی، وابستگی و مصرفگرایی در جامعه ما ضربه زده است، ولی حادثه‌ای مثل شیوع بیماری کرونا نیز می‌تواند به نوبه خود، برآشکارشدن بیش از پیش ناکارآمدی این گفتمان و ترویج نگاه درونزا کمک کند؛ چرا که همگان، اوج دشمنی و خباثت جبهه‌ی استکبار با مردم را در موضوع تحریم‌های دارویی لمس کردند. در شرایطی که یک بحران وسیع گریبانگیر سلامت مردم شده است، بیرحمی دشمن در اعمال تحریم‌های حوزه سلامت و بهداشت بهتر درک شده و لذا رویکرد برونزا و وابسته به دشمن، وجاهت خود را از دست خواهد داد. تدابیر رسانه ای لازم برای تبیین این اتفاق باید اندیشیده شود، در غیر اینصورت ماشین پروپاگاندای دشمن مجدداً با فرصت طلبی از آب گل آلود ماهی خواهد گرفت و توپ تحریم را در زمین جمهوری اسلامی خواهد انداخت.

۵- استفاده از فرصت تقاضای بازار

شاید تا قبل از ورود کرونا به کشور، بخش‌هایی از جامعه پایبندی چندانی به رعایت بهداشت از خود نشان نمی‌دادند؛ بخش زیادی از تولیدات غذایی کشور نیز بدون اخذ مجوزها و استانداردهای ملی و بین‌المللی و بدون بسته‌بندی مناسب عرضه می‌شد، اما ترس از ابتلا به این بیماری، همراه با خود، ارتقای سطح بهداشت فردی و عمومی را به ارمغان آورده و این بخش از تولیدکنندگان ناچارند تا خود را با شرایط وفق داده و سطح کیفی محصولات خود را ارتقا دهند چراکه مصرف مواد غذایی فاقد مجوز و استانداردهای لازم، اکنون با اقبال کمتری مواجه شده است. ارتقاء سطح کیفی و کمی و بهینه‌سازی تولیدات باعث خواهد شد تا میزان محصولات غذایی تولیدی قابل عرضه کشور در بازارهای داخلی و بین‌المللی به شکل چشمگیری افزایش یابد که با توجه به نیاز وافر بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی به مواد غذایی سالم در شرایط فعلی صنایع غذایی کشور می‌توانند از این فرصت نهایت بهره را برده و با اخذ استانداردهای لازم در سایه انعقاد پروتوکل‌های بهداشتی دوجانبه دولت با کشورهای هدف، ارزآوری قابل توجهی داشته باشند.

شیوع کرونا، بازار محصولاتی از قبیل ماسک، مواد ضدعفونی‌کننده، شوینده و سایر اقلام بهداشتی را نیز به‌شدت داغ‌کرده است، بطوریکه تولیدکنندگان این حوزه، فرصت دارند که با افزایش نوبت‌های کاری و جذب نیروی متخصص، حتی بدون نیاز به کمک دولت ظرفیت تولید خود را افزایش دهند. در صورت تخصیص خط اعتباری، سایر بنگاه‌های تولیدی نیز می‌توانند با تغییر دادن خطوط خود، این اقلام را تولید کرده و حتی در صورت اشباع بازار داخلی در آینده، به دلیل درگیر بودن اغلب کشورها دنیا با این بیماری، بازار کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را نیز در دست گیرند. در این راستا شرکت‌های پتروشیمی نیز باید موظف شوند تا به صورت ویژه مواد اولیه برای تولید این محصولات را متناسب با تقاضای ایجادشده فراهم کنند.

همچنین اخبار نوید بخشی از تولید کیت‌های تشخیص این بیماری و همچنین واکسن آن در داخل انتشار یافته است. در صورتیکه تولیدات مذکور بتوانند از آزمایشات با موفقیت بیرون آیند، می‌توانند ضمن معرفی ایران به عنوان کشوری پیشرو در صنایع دارویی و درمانی در صحنه‌ی بین‌المللی، چشم‌انداز خوبی را جهت تصاحب بازارهای تشنه‌ی کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای این محصولات ترسیم کند[۸]

۶- آشکار شدن ضعف زیرساخت‌های بخش سلامت

سرعت شیوع بیماری کرونا، نقص زیرساخت‌های بخش سلامت را بیش‌ازپیش نمایان کرد. اگرچه در مقایسه با سال‌های پیش از انقلاب که کمبود پزشک ما را مجبور به استفاده از پزشکان سایر کشورها برای انجام خدمات درمانی کرده بود، امروزه کشور رشد چشمگیری از لحاظه سرانه درمانی داشته و وضعیت به مراتب بهتری داریم، اما هنوز راه زیادی تا رسیدن به نقطه‌ی مطلوب باقی مانده است. به طور مثال سرانه‌ی تخت بیمارستانی در کشور نصف استاندارد جهانی و حدود ۴۰ درصد کمتر از کشورهای منطقه است[۹].

هرچند عملکرد وزیر بهداشت در زمینه این بیماری قابل تقدیر است، اما هم به دلیل مدیریت مخرب وزیر سابق بهداشت و هم بصورت مبنایی باید به این نکته توجه کرد که انتخاب وزیران بهداشت از میان پزشکان، همواره زمینه‌ساز بروز تعارض منافع در سطوح عالی تصمیم‌گیری حوزه‌ی سلامت شده است. درواقع حضور پزشکان ذی‌نفع در حوزه‌ی سیاست‌گذاری، اجرا و نظارت بخش سلامت، منجر به بروز انحصار در این بازار گشته است[۱۰]. وجود تردیدهایی در خصوص احتمال حمله‌ی بیولوژیک بودن بیماری کرونا، تقویت زیرساخت‌های حوزه‌ی سلامت را بیش‌ازپیش نمایان می‌کند تا در صورت تکرار احتمالی چنین حملاتی در آینده، کشور از قدرت دفاعی بیشتری برای مقابله با تبعات آن برخوردار باشد.

در این شرایط استفاده از ظرفیت بسیار مناسب شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند ضمن تأمین نیازهای کشور و پوشش نواقص شبکه بهداشت و درمان از حیث تجهیزات، زمینه صادرات این محصولات را نیز فراهم آورد. همچنین ارتقاء سطح تجهیزات پزشکی کشور همپای ارتقاء علمی و تخصصی دانش پزشکی در میان مدت و بلند مدت می‌تواند بخشی از درآمد صنعت آسیب‌دیده گردشگری را از طریق جذب توریسم سلامت جبران نماید.

۷- گوشزد کردن جایگاه دولت الکترونیک

مدتهاست دولت الکترونیک در میان اهداف و برنامه‌های مهم روی میز دولتمردان به چشم می‌خورد، اما متاسفانه علیرغم گام‌های اولیه‌ای که در این زمینه برداشته شده است، این طرح هنوز به سرانجام مطلوب نرسیده است[۱۱]. شاید اگر اقدامات موثری در این حوزه صورت می‌گرفت، ترغیب مردم به خانه نشینی و قطع کردن زنجیره‌ی شیوع کرونا ساده‌تر امکان‌پذیر می‌شد، چراکه بسیاری از مراجعات به ادارات دولتی جهت انجام امور اداری، از بستر اینترنت قابل انجام بوده و بسیاری از ترددهای غیرضروری در سطح شهرها کاهش یافته؛ و کسب و کارهای اینترنتی از قوام و غنای بیشتری برای ارائه ی خدمات غیرحضوری به مشتریان برخوردار می‌شد.

تجربه‌ی کشور چین در اعمال قرنطینه به‌صورت الکترونیکی و ردیابی با استفاده از موقعیت‌یاب تلفن همراه، نشان می‌دهد که می‌توان از ابزارهایی که دولت الکترونیک در اختیار قرار می‌دهد در راستای بهبود نظارت و کنترل الگوی رفتاری شهروندان استفاده‌ی بهینه کرد.

۸- فرصت گسترش مشاغل خانگی و خانوادگی

قرنطینه اختیاری اعضای خانواده در نتیجه همه‌گیری ویروس کرونا هرچند به بخشی از مشاغل آسیب زده است اما در عین حال این فرصت را نیز پدید آورده تا اعضای خانواده وقت بیشتری را درکنار یکدیگر سپری نموده و با همفکری و استفاده از تجارب و تخصص‌های یکدیگر سبک جدیدی از درآمدزایی و تولید در خانواده را در قالب مشاغل خانگی تجربه نمایند.

کسب و کارها و مشاغل خانگی یکی از زمینه‌های افزایش مشارکت مردم در اقتصاد و ازجمله راهکارهای مناسب برای توسعه اشتغالهای خرد و متوسط به ویژه برای افراد بیکار است که دارای مهارتهای کافی در انجام برخی از کارها هستند اما به دلیل بازار نامناسب اشتغال نمیتوانند جذب بازار شوند. مشاغل خانگی طیف وسیعی از مشاغل سنتی تا نوظهور را دربر می‌گیرد. امروزه کسب و کارهای خانگی به عنوان راهکاری مهم برای ایجاد اشتغال و درآمد در سراسر جهان محسوب می‌گردند که از جمله مزایای آن حذف هزینه‌های مربوط به خرید، رهن و اجاره کارگاه و ایاب و ذهاب، استفاده از نیروی کار سایر اعضای خانواده و ایجاد زمینه‌های کار خانوادگی، امکان انتقال تجارب از طریق آموزش غیررسمی به شیوه استاد-شاگردی بین اعضای خانواده، جلوگیری از رفت و آمدهای شهری، صرفه جویی در هزینه‌های اجتماعی، در کنار خانواده بودن و... است. بیش از ۲۱۴ شغل برای مشاغل خانگی شناسایی شده که این بخش می‌تواند حداقل سهمی ۱۵ درصدی ازتولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص دهد[۱۲].

پیشنهادات متعدد دیگری در این راستا قابل طرح است که ان‌شاءالله به مرور ارائه خواهد شد؛ درهرصورت می‌توان امیدوار بود که موقعیت خاص ایجادشده ناشی از شیوع ویروس کرونا، تلنگر خوبی باشد برای برداشتن گام‌های عملی مردم و مسئولین در راستای تبدیل این تهدید به فرصتی بی‌بدیل در جهت ارتقاء فرهنگ اتکا به توان داخلی و امکان همیشگی تبدیل تهدیدات به فرصت‌ها با توجه به اصل راهبردی «ما می‌توانیم»، که ان‌شاءالله با نمود عینی یافتن شعار «جهش تولید» در سال جاری و سال‌های پیش‌رو محقق خواهد شد.

[۱] – بالسینی، اصغر. (۱۳۹۸). اقتصاد کلان. https://www.۹۰eghtesadi.com/Content/۲۱۲۸۷۳۶/Detail/
[۲] – شاه ویسی، ساسان. (۱۳۹۸). مصاحبه با اندیشکده برهان
[۳] – لاریجانی، علی. مرکز پژوهش‌های مجلس http://rc.majlis.ir/fa/news/show/۸۶۳۹۲۸
[۴] – رضایی، شهرام. (مرداد ۱۳۹۸). اثر کرونایی مصرف بنزین. دنیای اقتصاد. شماره ۴۸۴۲
[۵] – سال آینده ۳۸۰۰ همایش دولتی برگزار می‌شود/ بیش از ۵۰ میلیون تومان هزینه برگزاری هر همایش + جدول، بودجه ۹۷ زیر ذره‌بین، پایگاه تحلیلی مشرق نیوز، ۱۳۹۶/۱۰/۲
[۶] – Freelancering in America – ۲۰۱۹. https://www.upwork.com/i/ofac/
[۷] – آمار اشتغال کشور. (۱۳۹۷). https://www.amar.org.ir/Portals/۰/News/۱۳۹۷/neroos-۹۷.pdf
[۸] – داروی ایرانی کرونا وارد مرحله آزمایش بالینی شد، خبرگزاری اسپوتنیک فارسی، ۲۰۲۰/۰۳/۰۵
[۹] – حریرچی، ایرج. (فروردین ۹۷) خبرگزاری تسنیم. https://www.tasnimnews.com/fa/news/۱۳۹۷/۰۱/۲۸/۱۷۰۲۳۷۲/
[۱۰] – سردارآبادی، امین. (مرداد ۹۸). پزشکان ذی‌نفع، سیاست‌گذاران سلامت. دنیای اقتصاد. شماره ۴۸۵۰
[۱۱] – معتمدی، جواد. (اسفند ۹۸). سایت تحلیلی خبری عصر ایران
[۱۲] – بررسی ظرفیت مشاغل خانگی در تقویت تولید و اشتغال، خبرگزاری صدا و سیما. https://www.iribnews.ir/fa/news/۱۷۵۴۱۰۹

*سینا وحدت واسعی و روح‌الله سبزی

خبر

مشکل عربستان در یافتن مشتری برای نفتش

سپهرغرب، گروه اقتصادی: منابع صنعتی گفتند؛ به علت کاهش تقاضا ناشی از شیوع ویروس کرونا و افزایش هزینه نفتکش‌ها، عربستان برای یافتن مشتری برای نفت مازاد خود با مشکل مواجه است.

به گزارش رویترز، منابع صنعتی گفتند؛ به علت کاهش تقاضا ناشی از شیوع ویروس کرونا و افزایش هزینه نفتکش‌ها، عربستان برای یافتن مشتری برای نفت مازاد خود با مشکل مواجه است.

این چالش، به مبارزه طلبیدن عربستان برای تصاحب سهم رقبایش در بازار از طریق افزایش تولید را تضعیف می‌کند.

به گفته منابع آگاه، رویال داچ شل و پالایشگاه‌های آمریکا، نفت کمتری از عربستان خریدند؛ نستله فنلاند نیز در ماه آوریل هیچ نفتی از ریاض نخرید، پالایشگاه‌های هند نیز خواستار تاخیر در ارسال محموله‌ها شدند. پالایشگاه‌های لهستان نیز خریدهای خود را کمتر کردند.

به گفته منابع آگاه، یونیپک، بازوی تجاری بزرگ ترین پالایشگاه آسیا یعنی سینوپک چین، از خرید نفت بیشتر از عربستان در ماه آوریل به علت افزایش نرخ حمل و نقل منصرف شده است.

عربستان پس از هم پاشیده شدن توافق کاهش تولید اوپک پلاس، تصمیم گرفت تا میزان صادرات خود را افزایش دهد.

به گفته منابع آگاه، اما با کاهش تقاضا به علت اقدامات جهانی در کنترل شیوع کرونا، شرکت‌های نفتی نرخ خرید خود را کاهش داده‌اند و عجله ای برای خرید بشکه‌های اضافی عربستان ندارند.

آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: انتظار می‌رود که در ماه‌های آتی تقاضا برای نفت ۲۰ درصد کاهش یابد.

یکی از منابع آگاه گفت: شرکت‌های نفتی در تلاشند تا سهمیه‌های ماه آوریل از نفت عربستان را تا ۲۵ درصد کاهش دهند.

دو منبع صنعتی گفتند: شرکت شل در میان غول‌های نفتی است که نفت کمتری از عربستان خریده است.

صندوق‌بین‌المللی پول:

جهان وارد رکود اقتصادی شده است

سپهرغرب، گروه اقتصادی: رئیس صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد که کاملا آشکار است که جهان وارد مرحله رکود اقتصادی شده که از بحران مالی سال ۲۰۰۹ نیز وخیم‌تر است.

«کریستالینا جئورجیوا» رئیس صندوق بین‌المللی پول عصر جمعه در سخنانی از ورود جهان به مرحله رکود اقتصادی خبر داد.

وی گفت: «کاملا آشکار است که جهان به دلیل شیوع ویروس کرونا وارد مرحله رکود اقتصادی شده است.»

رئیس صندوق بین‌المللی پول با اشاره به اینکه اقتصاد آمریکا نیز وارد مرحله رکود شده گفت که این بحران از بحران مالی جهانی اخیر وخیم‌تر خواهد بود.

جئورجیوا در ادامه گفت که بازار کشورهای در حال توسعه به حدود ۲,۵ تریلیون دلار نیاز خواهد داشت.

رئیس صندوق بین‌المللی پول چند روز پیش نیز با اعلام یک هشدار جدی گفته بود که رکود اقتصادی در سراسر جهان ناشی از شیوع ویروس کرونا می‌تواند بسیار بدتر از بحران اقتصادی سال ۲۰۰۹ باشد.

بر اساس اعلام صندوق بین‌المللی پول تا کنون ۸۰ کشور برای دریافت کمک‌های صندوق بین‌المللی پول درخواست داده‌اند.

اگر همه مسئولان مانند رهبری دغدغه اول‌شان تولید بود، امروز این همه مشکل نداشتیم

سپهرغرب، گروه اقتصادی: بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران کشور درباره تحقق شعار سال گفت: وضعیت تولیدحال حاضر کشور مساعد نیست زیرا بنگاه‌های زیادی به دلائل نبود تقاضا در بازار مصرف داخلی و مشکلات صادراتی و... دچار مشکل هستند که با توجه به شعار سال می‌توان بر مشکلات فائق آمد.

حمیدرضا امام قلی‌تبار، بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران کشور درباره راهکارهای تحقق شعار سال و تاثیر آن در حل مشکلات اقتصادی گفت: نامگذاری هوشمندانه سال ۱۳۹۹ از سوی مقام معظم رهبری به نام جهش تولید، ضرورت خروج از رکود در این سالها را بیش از پیش نمایان ساخته است. با مرور به شعار چند سال اخیر رهبری همچون حمایت از تولید داخلی در سال ۹۷، رونق تولید در سال ۹۸ و جهش تولید در سال ۹۹ تاکید ایشان بر دغدغه تولید را برهمگان و علی الخصوص سران سه قوه آشکار می‌سازد.

وی ادامه داد: اینکه در این سالها مسئولان مربوطه به چه نتایجی دست یافته‌اند و آیا خروجی فعالیت‌ها مثبت بوده است یا خیر، باید به این نکته رهبری اذعان کرد که مشکلات اقتصادی و معیشتی آحاد جامعه افزایش و از سفره آنان کاسته شده است.

گواه این موضوع انتشار آمارهای داخلی و خارجی از رشد اقتصادی دو سه سال اخیر کشور است که شیب رشد منفی را گواهی می‌دهد. این موضوع دقیقا این نکته را تداعی می‌کند که در صورت حرکت مسئولین زیربط در توجه به دغدغه رهبری،کشور دچار این همه مشکلات اقتصادی و معیشتی نمی شد.

امام قلی تبار در پاسخ به این سوال که آیا بستر لازم برای حرکت در این فرآیند در کشور وجود دارد گفت: وضعیت تولید حال حاضر کشور مساعد نیست زیرا بنگاه‌های زیادی به دلائل نبود تقاضا در بازار مصرف داخلی و مشکلات صادراتی بواسطه تحریم‌های مالی، فرسودگی خطوط تولید، وجود محصولات خارجی مشابه، قاچاق سالیانه حدود ۸ میلیارد دلاری کالا، کاهش قدرت خرید مصرف کننده، وجود مشکلات در تامین مواد اولیه محصولات تولیدی، مباحث مالیاتی، تسهیلات بانکی معوق با بهره بالا و از همه مهمتر نبود تضمین سرمایه‌گذاری تولیدکنندگان، عدم وجود چشم‌انداز روشن از تولید درکشور یا دست از فعالیت کشیده‌اند و یا با ظرفیت کمتر از توان اسمی خود مشغول به فعالیت هستند.

این فعال کارگری بیان کرد: همچنین دولت هم کاستی‌هایی درچگونگی حمایت از تولید با خود به یدک می‌کشد و نیز در نزد سرمایه‌گذار و تولیدکننده جایگاه خود را از دست داده و یک دولت ناکارآمد اقتصادی قلمداد می‌گردد.

وی در ادامه افزود: اساسی‌ترین الزامات در سال جهش تولید، وجود هماهنگی و همدلی بین سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه میباشد. تعامل بین سه قوه چه از بعد تصویب و چه ازبعد اجرای قوانین مرتبط با حمایت از تولید، نقش بسزایی در ایجاد زیرساخت لازم جهت دستیابی به اهداف شعار سال جاری خواهد داشت. لذا هرسه قوه در مرحله اجرا میبایستی با تکریم به تولید کننده داخلی، با اراده لازم اقدام به جلوگیری از ورود قاچاق کالا یا دریافت مالیات و عوارض مضاعف بر واردات کالاهای مشابه تولیدداخلی نماید(به شرط تولید محصولات با کیفیت و به روز و نظارت دقیق دستگاههای مرتبط درتولید) تا تولیدکننده و سرمایه‌گذار با اطمینان از اراده مسئولین نسبت به چشم انداز فعالیت خود خوشبین شوند.

وی گفت: در مرحله دوم اقدام به افزایش قدرت خرید کارمندان و کارگران نمایدکه بیش از ۷۰ درصد جمعیت کشور را شامل می‌شوند و مصرف‌کننده نهایی کالاها و خدمات هستند زیرا حقوق‌بگیران با افزایش درآمد خود این مبالغ را صرفاً در جهت تامین اقلام مورد نیاز خانوار خود هزینه می‌نمایند که نه تنها باعث افزایش تورم نخواهد شد بلکه تقاضای واقعی درکشور ایجاد و با این اوصاف قطعاً ظرفیت‌های نیمه‌استفاده و نیمه فعال بنگاه‌های تولیدی را تشویق به فعالیت خواهد کرد. با اجرای فرآیند مرحله اول و به موازات آن استقرار عدالت مالیاتی، قطعا درآمد مالیاتی دولت افزایش خواهد یافت. لذا می‌تواند با ارائه مشوق‌های مالیاتی به بخش تولید، لازمه استفاده از این مشوق‌ها را اشتغالزایی و افزایش ظرفیت در تولید قراردهد که میتواند محرک خوبی برای جذب نیروی جویای کار باشد.

امام قلی تبار اظهار کرد: به موازات آن فرآیند تامین مواد اولیه مورد نیاز تولید چه داخلی و چه خارجی را خود تضمین و یا تسهیل نموده ویا با سرمایه‌گذاری دولتی ایجاد نماید. البته دولت در بحث حمایت از تولید،کارنامه درخشانی با خود ندارد زیرا تجربیات تلخ حمایت از دو خودرو ساز بزرگ کشور و نیز ارائه تسهیلات سرمایه درگردش به بنگاهها بدون دارا بودن برنامه و ساختار منسجم از آن جمله است که در سال جاری میبایستی بطور کامل فرآیندهای این‌چنینی مورد بازنگری اساسی قرارگیرد.

وی گفت: لازم به توضیح است که در صورت تصویب قوانین کارآمد و مفید مورد نیاز تولید و اجرا و نظارت دقیق عملگرایانه تک تک فرآیندهای آن از سوی مسئولین سه قوه قطعا جهش تولید در کشور انجام میپذیرد زیرا تولیدکننده با دارا بودن چشم انداز روشن و وجود تقاضا نسبت به محصولات تولیدی حداقل در داخل کشور به ادامه فعالیت امیدوار و خوشبین خواهد بود اگرچه معافیت‌های مالیاتی قابل تأمل وهدفمند به آن اضافه شود و چرخه تامین مواد اولیه از سوی دولت تسهیل گردد به معنای واقعی کلمه خروج از رکود به راحتی امکانپذیر خواهد بود.

این فعال کارگری اظهار داشت: در هر صورت با اینکه امسال سال جهش تولید قلمداد می‌شود اما برخلاف گذشته و بنا بر تاکیدات رهبر انقلاب موفقیت این موضوع می‌بایستی در زندگی روزمره آحاد جامعه بطور محسوسی احساس شود. لذا حل چالش‌های موجود در سر راه تولید کشور در مرحله اول به اراده مسئولین ذی‌ربط علی‌الخصوص قوه مجریه بستگی دارد زیرا سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان که در حقیقت سنگربانان عرصه جهاد اقتصادی و نیز کارگران که در واقع سنگرسازان این عرصه تلقی می‌شوند در صورت فراهم بودن زیر ساخت مورد نیاز یادشده جهش تولید را به معنای واقعی کلمه عینیت می‌بخشند.